

Δοξολογία για την Εθνική Επέτειο της 25ης Μαρτίου στον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως (ΦΩΤΟ+ΒΙΝΤΕΟ)

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Δοξολογία για την Εθνική Επέτειο της 25ης Μαρτίου 1821 τελέστηκε χθες στον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως προεξάρχοντας του Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, συνιερουργούντων των Αρχιερέων του Πατριαρχείου, με την τιμητική παρουσία του Γενικού Προξένου της Ελλάδος στα Ιεροσόλυμα κ. Δημητρίου Αγγελοσοπούλου και μελών της Ελληνικής Παροικίας.

Το ανακοινωθέν την Αρχιεραμματαίας:

“Ἡ Δοξολογία αὕτη ἐτελέσθη ὡς ἱκετήριος δέησις πρὸς τὸν Θεόν διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῶν ψυχῶν τῶν ἡρώων καὶ ὄλων τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τοῦ 1821 καὶ ὡς εὐχαριστήριος προσευχή πρὸς τὸν Θεόν διὰ τὴν βοήθειαν Αὐτοῦ εἰς τό ἔθνος μας, προκειμένου νά ἀποτινάξη τὸν δυσβάσταχτον ζυγὸν τῆς Ὀθωμανικῆς δουλείας καὶ κατακτήσῃ τὴν ἐν Χριστῷ ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἐλευθερίαν.

Τῆς Δοξολογίας ταύτης προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συνιερουργούντων τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Πατριαρχείου, τῇ τιμητικῇ παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Δημητρίου Ἀγγελοσοπούλου καὶ μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας.

Εἰς τὴν ἐν τῷ Πατριαρχείῳ αἵθουσαν ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Εἶναι καιρὸς νά ἀποτινάξωμεν τὸν ἀφόρητον τοῦτον ζυγόν, νά ἐλευθερώσωμεν τὴν Πατρίδα... νά ὑψώσωμεν τό σημεῖον δι’ οὗ πάντοτε νικῶμεν! Λέγω τὸν Σταυρόν, καὶ οὕτω νά ἐκδικήσωμεν τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Πίστιν ἀπὸ τὴν ἀσεβῆ τῶν ἀσεβῶν καταφρόνησιν». Ἀπὸ τὴν προκήρυξιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη εἰς Ἰάσιον 24 Φεβρουαρίου 1821.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Δημήτριε Ἀγγελοσόπουλε,

Σεβαστοὶ Ἅγιοι Πατέρες καὶ Ἀδελφοί,

Ἀγαπητοὶ ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί.

Ἡ ἐθνεγερσία τῆς 25ης Μαρτίου 1821, τῆς ὁποίας τὴν ἐπέτειον ἐορτάζομεν κατέχει ἐξέχουσαν διαχρονικὴν θέσιν ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Καὶ τοῦτο, διότι ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις σηματοδότησε τὴν ἐκ τῆς τέφρας ἐθνικοθρησκευτικὴν παλιγγενεσίαν τοῦ γένους τῶν Ρωμαίων ἐκ τῆς τυραννικῆς δουλείας τῶν Ὀθωμανῶν ἀφ’ ἑνός· καὶ ἀφύπνισε τὴν συνείδησιν λαῶν καὶ ἐθνῶν στερουμένων τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν ἀφ’ ἑτέρου.

Οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες ἐμπνεόμενοι ἀπό τό παράγγελμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἣ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καί μή πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε», (Γαλ. 5,1), ἐξηγέρθησαν ἐναντίον τοῦ ἀνυποίστου Τουρκικοῦ ζυγοῦ «ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, ὡς δυνατός κεκραιπαληκῶς ἐξ οἴνου» (Ψλμ. 77,65), ὡς λέγει ὁ ψαλμωδός καί ἐκραύγαζον φωνῇ μεγάλη «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος». Ὁ δε ἐπίσκοπος Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός ἐκήρυξε τήν ἑναρξιν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος,

εὐλογῶν καί ὑψώνων τό Λάβαρον τῆς Ἐπαναστάσεως, τῆς ὁποίας τό σύνθημα κατὰ τόν «Γέροντα τοῦ Μοριᾶ» Θεόδωρον Κολοκοτρώνην ἦτο «νῦν ὁ ἀγών διά τήν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τήν ἀγίαν καί τῆς πατρίδος τήν Ἐλευθερίαν».

Τό ἀδιάψευστον τοῦτο γεγονός ἀποδεικνύεται καί ἀπό τήν εἰς ἰάσιον τῇ 24ῃ Φεβρουαρίου τοῦ 1821 προκήρυξιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη, εἰς τήν ὁποίαν δηλώνει: «Εἶναι καιρός νά ἀποτινάξωμεν τόν ἀφόρητον τοῦτον ζυγόν, νά ἐλευθερώσωμεν τήν Πατρίδα... νά ὑψώσωμεν τό σημεῖον δι' οὗ πάντοτε νικῶμεν! Λέγω τόν Σταυρόν, καί οὕτω νά ἐκδικήσωμεν τήν Πατρίδα καί τήν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Πίστιν ἀπό τήν ἀσεβῇ τῶν ἀσεβῶν καταφρόνησιν».

Τό ἰδιαίτερον γνῶρισμα τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 εἶναι τό γεγονός ὅτι ἀνεδείχθησαν ἥρωες Πατριωτισμοῦ καί μάρτυρες Πίστεως, διό καί οἱ Ἕλληνες Ρωμηοί ἀναγνωρίζονται μιμηταί γνήσιοι καί ἀδιαμφισβήτητοι συνεχισταί τῶν προγόνων αὐτῶν, ἀλλά καί φύλακες τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν καί ἀληθειῶν τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς παραδόσεως.

Ὅλος ὁ ὑπό δουλείαν τελῶν Ἑλληνικός τόπος καί χῶρος μεταβάλλεται εἰς πεδῖον ἐξεγέρσεως καί ἐχθροπραξιῶν. Ὁ ἀκατανίκητος πλέον πόθος διά τήν ἀπολύτρωσιν ἐκ τῶν δεινῶν τῆς σκλαβιάς, ἐνίκησε τόν φόβον τοῦ ἄλλοεθνοῦς καί ἄλλοθρήσκου στυγνοῦ κατακτητοῦ.

Ἀξιοσημεῖωτον, ὅτι ἡ σημερινή ἐπέτειος τῆς ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας τοῦ 1821, δέν ἀφορᾷ μόνον εἰς τόν ἐορτασμόν τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς μνήμης, ἀλλά κυρίως καί πρωτίστως εἰς τήν «ἀρχήν τῆς αἰσθήσεως» τοῦ ἠθικοῦ τούτου καί μέχρις αἵματος θυσιαστικοῦ, ἐθνικοθρησκευτικοῦ κατορθώματος. «Εὐσέβεια εἰς Θεόν ἀρχή αἰσθήσεως... οἱ δέ ἄφρονες, τῆς ὕβρεως ὄντες ἐπιθυμηταί, ἀσεβεῖς γενόμενοι ἐμίσησαν αἴσθησιν», (Παροιμ. 1,7,22), λέγει ὁ σοφός Σολομών.

Λέγομεν τοῦτο, διότι ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1821 παραμένει ἀείποτε φῶς καταλάμπον, εἰς τόν σύγχρονον ἡμῖν κόσμον τῆς συγχύσεως, τῆς ἀφροσύνης καί τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς ὕβρεως τῶν κοινῶν πανανθρωπίνων ἠθικῶν ἀξιῶν, ἐξαιρέτως τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας «ἀπ’ τά κόκκαλα βγαλμένης τῶν Ἑλλήνων τά ἱερά» κατά τόν μέγαν ποιητήν Διονύσιον Σολωμόν.

Ἡ δέ συμβολή τῆς Ἐκκλησίας εἰς τόν ὑπέρ πάντων ἐθνικόν ἀγῶνα, ὑπήρξεν καθολική καί καθοριστική διά τῆς ἐνεργοῦς συμμετοχῆς τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς κλήρου συμπεριλαμβανομένων καί μελῶν τῆς Ἀγιοταφικῆς ἡμῶν Ἀδελφότητος. Ἀναρίθμητοι Ἱεράρχαι, ὡς ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, οἱ Ἐπίσκοποι Σαλώνων Ἡσαΐας καί Ρωγῶν Ἰωσήφ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός εἰς Κύπρον καί Ἱερεῖς ὡς ὁ Ἅγιος ἱερομάρτυς Κοσμάς ὁ Αἰτωλός καί ἀπλοὶ μοναχοί, ἐπότισαν τό δένδρον τῆς ἐλευθερίας μέ τό αἷμα τοῦ μαρτυρίου αὐτῶν.

Ἡ Γεραρά ἡμῶν τῶν Ἀγιοταφικῶν Ἀδελφότης εὐγνωμόνως τιμῶσα καί καθηκόντως συμμετέχουσα εἰς τήν ἱεράν μνήμην τῆς Παλιγγενεσίας τοῦ εὐσεβοῦς τῶν Ρωμαίων γένους καί ἔθνους ἡμῶν, κατῆλθεν εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ἔνθα ἀνεπέψαμεν εὐχαριστήριον αἶνον καί δοξολογίαν τῷ Ἀγίῳ Τριαδικῷ Θεῷ. Προσέτι δέ ἱκετηρίους ἐντεύξεις καί δεήσεις προσηνέγκαμεν ὑπέρ αἰωνίου ἀναπαύσεως ἐν χώρᾳ ζώντων τῶν μακαρίων ψυχῶν τῶν ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί ἐνδόξως πεσόντων, ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῦ γένους ἡμῶν ἀγῶσιν.

Ἐπὶ δέ τούτοις ἐπιτρέψατε Ἡμῖν, ὅπως ὑψώσωμεν τό ποτήριον ἡμῶν καί ἀξιοχρέως ἀναφωνήσωμεν:

Ζήτω ἡ 25η Μαρτίου τοῦ 1821!

Ζήτω τό εὐσεβές καί Βασιλικόν γένος τῶν Ρωμαίων Ὁρθοδόξων!

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ζήτω ἡ Ἀγιοταφικὴ ἡμῶν Ἀδελφότης! ».

Ἦκολούθησεν ἡ προσφώνησις τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ὡς ἔπεται:

“Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι,

Εξοχώτατε κύριε Ἀντιπρόσωπε τῆς Κύπρου στὴν Παλαιστίνη,

Εξοχώτατε κύριε Αντιπρόσωπε της Ιρλανδίας στην Παλαιστινιακή Αρχή,

Σεβαστοί πατέρες και μέλη της Αγιοταφίτικης Αδελφότητος,

Αξιότιμοι συμπατριώτες και φίλοι,

Είναι εύκολο σήμερα, 200 και 3 χρόνια από την Εθνεγερσία του 1821, η Επανάσταση και το αίσιο αποτέλεσμά της να θεωρούνται συχνά μία αναπόδραστη εξέλιξη, η οποία οπωσδήποτε θα επερχόταν, ώστε να συντελεσθεί η απελευθέρωση των Ελλήνων και η πλήρωση του πόθου τους για ανεξαρτησία. Η βεβαιότητα αυτή αποτελεί, από μια άποψη, μέτρο της επιτυχίας της πατρίδας μας, που έχει κατορθώσει, στο διάβα των δύο αιώνων που έχουν μεσολαβήσει, να εξασφαλίσει τη σταθερότητα που επιτρέπει να κοιτάζουμε προς το μέλλον, πατώντας σε στερεά θεμέλια.

Ωστόσο, δύο αιώνες πριν, τίποτε από αυτά δεν ήταν δεδομένο. Ούτε η Επανάσταση, ούτε πολύ περισσότερο η έκβασή της, αποτελούσαν μία αναγκαιότητα επιβαλλόμενη από τη ροή της Ιστορίας. Ο ευγενής Αγώνας του Έθνους μας για ελευθερία ανελήφθη μέσα σε ένα διεθνές περιβάλλον αντίξοο. Η συνεννόηση μεταξύ των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής, στην βάση του Συνεδρίου της Βιέννης, η Ιερά Συμμαχία, απέβλεπε στην διατήρηση της καθεστηκυίας, απολυταρχικής τάξης πραγμάτων, μετά την εμπειρία της Γαλλικής Επανάστασης και των Ναπολεοντείων Πολέμων. Κάθε επαναστατικό κίνημα, οιαδήποτε και αν ήσαν τα κίνητρά του, αποτελούσε απειλή και έπρεπε να καταπνίγεται.

Δυσμενείς ήταν επίσης οι περιστάσεις του Έθνους μας, το οποίο, επί τέσσερεις αιώνες σκληρής τυραννίας, αγωνιζόταν να διαφυλάξει την ταυτότητά του, την πίστη του και τις αξίες του, την ίδια τη γλώσσα του και την ιστορική του συνείδηση. Το έργο της Εκκλησίας προς τούτο ήταν αποφασιστικής σημασίας και της οφείλεται η ευγνωμοσύνη του Ελληνισμού. Όπως και το έργο πολυάριθμων λογίων προσωπικοτήτων, εντός και εκτός του ελλαδικού χώρου, και όλων όσων με υπομονή και αυταπάρνηση αφιερώθηκαν στην αναγέννηση των ελληνικών γραμμάτων και διανόησης και στο κίνημα του ελληνικού Διαφωτισμού.

Ισχυροί ήσαν και οι διαθέσιμοι πόροι, κατά την έναρξη της Επανάστασης. Ελάχιστα χρήματα, εξοπλισμός και προμήθειες, απέναντι στις δυνάμεις μιας αυτοκρατορίας. Το αντιστάθμισμα στις ελλείψεις αυτές ήταν η υπομονετική προετοιμασία της Επανάστασης, η πολεμική εμπειρία λίγων αλλά ικανών ανδρών, η προσεκτική αξιοποίηση κάθε ευκαιρίας που προσέφερε η διεθνής συγκυρία και κυρίως η κινητοποίηση όλων των δυνάμεων του Έθνους, στην επαναστατημένη χώρα και στο εξωτερικό, για την πραγμάτωση του οράματος της ελευθερίας. Και η τόλμη, με ακλόνητη πίστη στο δίκαιο αυτού του οράματος.

Υπό αυτές τις συνθήκες άρχισε ο Αγώνας, το 1821. Οι απροσδόκητες πολεμικές επιτυχίες του κλόνισαν την βεβαιότητα ότι θα κατεπνίγετο. Με τη συστράτευση των δυνάμεων της ελληνικής διασποράς και φιλελλήνων που πίστευαν στις αρχές της ελευθερίας, οι εξελίξεις στα πεδία των μαχών σταδιακά θεμελίωσαν την προοπτική της ευόδωσής του. Η Εκκλησία συνεισέφερε τα μέγιστα στην υποστήριξή του Αγώνα, σε υλικό και πνευματικό επίπεδο, καθώς και προσωπικότητες που πρωταγωνίστησαν για την επιτυχία του. Οι θυσίες της ήταν ανάλογες, από το μαρτυρικό θάνατο του Πατριάρχη Γρηγορίου Ε', έως και στα πεδία των μαχών.

Πρόκειται για τη λαμπρότερη εποποιία της νεότερης Ιστορίας μας, η οποία θεμελίωσε τη σύγχρονη Ελλάδα. Ταυτόχρονα με τον πόλεμο σε ξηρά και θάλασσα, γεννιόνταν σύγχρονοι πολιτικοί θεσμοί, σε μια εποχή που κυριαρχούσε η απολυταρχία. Από τον πρώτο ήδη χρόνο της Επανάστασης, οι εξεγερμένοι Έλληνες κατήρτιζαν Συντάγματα, που θέσπιζαν πολίτευμα δημοκρατικό, με διατάξεις για διάκριση των εξουσιών, ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, απόλυτη κατάργηση της δουλείας στην ελληνική επικράτεια, και για αλλοδαπούς που θα κατέφευγαν σε αυτή. Ο αγώνας των Ελλήνων για την ελευθερία τους συνταυτιζόταν εξ αρχής με αξίες πανανθρώπινες, που διαχρονικά καθόρισαν την ταυτότητα του Ελληνισμού.

Ας μη λησμονούμε όμως ότι ήταν ένας αγώνας αμφίρροπος μέχρι τέλους, μακρύς, σκληρός και πολυαίμακτος. Ελληνικοί πληθυσμοί στον ελλαδικό χώρο, τα μικρασιατικά παράλια, την Κύπρο και αλλού υπέστησαν σφαγές ως αντίποινα για την Επανάσταση. Και εδώ, στους Αγίους Τόπους, Έλληνες, Χριστιανοί και η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα κατέβαλαν το δικό τους τίμημα διώξεων.

Οφείλουμε επίσης να μην παραβλέπουμε ότι ο επαναστατικός αγώνας δεν έχει μόνο λαμπρές σελίδες, αλλά και οδυνηρά, σκοτεινά κεφάλαια. Η διχόνοια έσπειρε τον ολέθριο σπόρο της και κατά την διάρκεια της Επανάστασης, η οποία γνώρισε ως και εμφύλιες συγκρούσεις, ενώ η επιβίωσή της κρεμόταν από μια κλωστή. Κατά πρόσωπο ας κοιτάζουμε και τα λάθη αυτά, αντλώντας με νηφαλιότητα τα διδάγματά τους.

Η μακρά πάλη του Ελληνισμού τελεσφόρησε. Το όραμα της ελευθερίας εκπληρώθηκε και το 1830 η Ελλάδα έλαβε επισήμως την θέση της μεταξύ των κυρίαρχων κρατών. Μετά εννέα χρόνια πολέμου, η χώρα ήταν κατεστραμμένη, με χήρες, ορφανά, αστέγους και αναπήρους να χρειάζονται άμεση φροντίδα. Μέσα σε ασφυκτικά σύνορα, με τα $\frac{3}{4}$ των Ελλήνων να έχουν μείνει έξω από αυτά. Μικρό, πτωχό και καθημαγμένο άρχιζε την πορεία του στην Ιστορία το νέο ελληνικό κράτος.

Όμως, είχε γεννηθεί. Στους δύο αιώνες που ακολούθησαν, εποχή πυκνών εξελίξεων για όλη την ανθρωπότητα, η Ελλάδα, με την ίδια αφοσίωση των πολιτών της που χαρακτήριζε τους αγωνιστές της Παλιγγενεσίας, κατόρθωσε να προκόψει, να μεγαλώσει και να αναπτυχθεί, να ανταπεξέλθει σε πολλές άλλες προκλήσεις και να εξέλθει ισχυρότερη.

Σήμερα, χαίρει διεθνούς σεβασμού για την θέση της στον κόσμο, με ισχυρές φιλίες και συμμαχίες. Προοδεύει διαφυλάσσοντας τις παραδόσεις της και τις αξίες της. Η πορεία της αποτελεί την καλύτερη δικαίωση των μόχθων και του αίματος των προγόνων μας, που το 1821, ενάντια σε κάθε πρόβλεψη, επεχείρησαν το θεωρούμενο ως αδύνατο.

Η Ελλάδα μπορεί να κοιτάζει το μέλλον με αυτοπεποίθηση, ίση με την υπερηφάνεια με την οποία αναλογίζεται το παρελθόν της. Με την ίδια νηφάλια αυτοπεποίθηση είναι σε θέση να εργάζεται για την προώθηση των αξιών του Ελληνισμού στον κόσμο και την προάσπιση των διαχρονικών προτεραιοτήτων και ενδιαφερόντων του. Μεταξύ αυτών, Μακαριώτατε, παραμένει η διαφύλαξη της χριστιανικής παρουσίας και κληρονομιάς στους Αγίους Τόπους και τα δίκαια του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

Καθώς εορτάζουμε σήμερα την εθνική μας επέτειο, ας ευχηθούμε την έλευση της Ειρήνης στην Αγία Γη. Οι πολεμικές συνθήκες στην περιοχή μας και ο σεβασμος στον ανθρώπινο πόνο, ιδίως των αδυνάτων, δεν επιτρέπουν πανηγυρικές εορταστικές εκδηλώσεις. Μας προτρέπουν όμως να αναλογισθούμε τις ιστορικές εμπειρίες της δικής μας χώρας. Από τις οποίες πηγάζει η σταθερή υποστήριξή της στην ειρήνη και στην δικαιοσύνη μεταξύ των εθνών.

Χρόνια πολλά. Ζήτω η Ελλάδα”.

Ἄμα τῇ ὑποδοχῇ εἰς τό Πατριαρχεῖον, ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τόν ἀντιπρόσωπον τοῦ Πατριάρχου Μόσχας κ.κ. Κυρίλλου Ἀρχιεπίσκοπον Istra Σεραφεῖμ, φέροντα ὡς δῶρον πρὸς Αὐτόν ὠραιοτάτην κανδήλαν.

Ὁ Μακαριώτατος εἶπε πρὸς τόν Σεβασμιώτατον Σεραφεῖμ: «εἴμεθα περιχαρεῖς δεχόμενοι τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα, τόν Ἀρχιεπίσκοπον Σεραφεῖμ, ὡς ἐκπρόσωπον τοῦ ἀγαπητοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ Ἡμῶν Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας κ.κ. Κυρίλλου, βεβαρυμένοι δέ ἐκ τῆς τρομοκρατικῆς ἐπιθέσεως εἰς τό προάστιον τῆς Μόσχας Κραсноγκόρσκ, ἐπισυμβάσης πρότριτα καὶ προκαλεσάσης πολυάριθμα θύματα εἰς τεθανατωμένους καὶ τραυματίας μεταφέρομεν τὰ βαθύτατα Ἡμῶν συλλυπητήρια καὶ τὴν συμπαράστασιν Ἡμῶν εἰς τό Ποιμαντικόν Αὐτοῦ ἔργον.

Παρά τὴν τρομοκρατικὴν ἐπίθεσιν ταύτην καὶ παρὰ τόν εἰς τὴν Ἀγίαν Γῆν μαινόμενον πόλεμον δέν ἀπολλύομεν τὴν ἐλπίδα, ἀλλὰ προσευχόμεθα ἐπ’ ἐλπίδι καὶ προσβλέπομεν εἰς τό ἐπόμενον Πάσχα νὰ δεχθῶμεν προσκυνητάς ἐκ τῆς Ρωσίας καὶ ἐξ ἄλλων Ὁρθοδόξων χωρῶν».

Ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει ταύτῃ ὁ Μακαριώτατος ἀπένειμεν εἰς τόν Ἀρχιεπίσκοπον Σεραφεῖμ ὡς δῶρον ἀρχιερατικόν ἐγκόλπιον”.

